

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Zavod za planiranje razvoja
Kantona

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Завод за планирање развоја
Кантона

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Institute for Canton Planning

08
[Handwritten signature]

Broj: 03-19-2706/21
Sarajevo, 22.07.2021.

29 07 2021

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
GRAD SARAJEVO
Gradska uprava

08 19 4556

PREDMET: Prijedlog lokacija za spomenik Kralju Tvrtku I

Poštovani,

Gradska uprava je dopisom br. 08-19-4091/21 od 05.07.2021. godine (naš br. 03-19-2706/21 od 07.07.2021. godine) tražila od Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo da se dostavi prijedlog adekvatne lokacije za podizanje spomenika Kralju Tvrtku I.

Gradska uprava je od Zavoda naručila Elaborat o mogućim lokacijama za postavljanje spomenika, spomen-obilježja i spomen-ploča na području Grada Sarajeva, a koji su od interesa za Grad Sarajevo. Elaborat je dao prijedloge mogućih lokacija razvrstane po općinama u sastavu Grada kao i hijerarhiju lokacija izdiferenciranih u pogledu kvaliteta gradskog ambijenta kao lokacije od značaja za državu (Bosna i Hercegovina), grad (Grad Sarajevo) i općinu (Stari Grad, Centar, Novo Sarajevo, Novi Grad). Odluka o spomenicima od značaja za Grad Sarajevo (Sl. nov. KS br. 49/19) definiše procedure podnošenja inicijative, odabira lokacije, odabira umjetničkog rješenja kao i uključivanja akademske zajednice i građana u debatu o potrebi za određenim spomeničkim sadržajem, njegovoj lokaciji i samom izgledu.

Na Vaše traženje dostavljamo Vam 4 (četiri) prijedloga lokacije za podizanje predmetnog spomenika, prevashodno imajući u vidu veliki historijski i državnički značaj Kralja Tvrtka I, čiji spomenik zaslužno treba biti postavljen na prostoru Gradskog jezgra Sarajeva, na otvorenom prostoru koji ima karakteristike i kvalitete trga odnosno na parkovskoj površini izrazitih hortikulturnih vrijednosti. U oba slučaja, bilo da se radi o trgu ili parku neophodna je vrijednost arhitekture zgrada koje uokviruju predmetni otvoreni prostor i čine kulise koje trebaju doprinositi sagledavanju budućeg spomeničkog sadržaja. Takođe je osim arhitektonskog konteksta u koji se smješta budući spomenički sadržaj neophodan i institucionalni kontekst, odnosno prisustvo važnih državnih institucija uprave, nauke, obrazovanja i kulture.

Sarajevo, Branilaca Sarajeva 26; Pošt. pret 105;
Tel: Centrala + 387 33 258-275; + 387 33 258-285;
Tel: Direktor + 387 33 226-736;
Fax: + 387 33 209-543;
Tel: Finansije, Tel/Fax: + 387 33 207- 321
Web: <http://zpr.ks.gov.ba> e-mail: info@zpr.ks.gov.ba

Austrijski trg (k.č. 6, K.O. Sarajevo IX): Lokacija za postavljanje spomenika se nalazi na najvrijednijem otvorenom prostoru Podbistrika. Južna longitudinalna saobraćajnica prolazi predmetnim prostorom kao i glavna saobraćajnica koja se uspinje prema Bistriku. Sa navedenih saobraćajnica bi se ostvarivao kvalitetan pogled prema spomeničkom sadržaju bilo da se radi o kretanju šetanjem ili vožnjom navedenim saobraćajnicama. Lokalitet je u neposrednom kontaktu sa zelenilom parka Atmejdani. Izuzetno je vrijedan i arhitektonski i institucionalni kontekst obzirom na zgradu Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine kao i zgradu Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine koje su svojim pročeljima direktno usmjerene prema Austrijskom trgu. Regulacionim planom „Lijeva obala Miljacke-Bistrik“ („Službene novine Kantona Sarajevo“ br. 10/05) je na predmetnom prostoru predviđena otvorena pješačka površina što je u potpunosti u skladu sa predmetnim spomeničkim sadržajem. **Napomena:** Neophodan uslov za podizanje spomeničkog sadržaja je izmještanje parkinga koji egzistira na predmetnom prostoru.

Trg Oslobođenja-Alija Izetbegović (k.č. 2055/1, K.O. Sarajevo XI): Najvrijedniji trg Grada Sarajeva je u prošlosti bio prostor na kome su bili locirani spomenički sadržaji. Brojni spomenički sadržaji na trgu postoje i danas, prevashodno su to biste pisaca. Projekat Opsada i odbrana Sarajeva 1992-1995 godine, (Sl. nov. KS br. 09/06), ima više potprojekata od kojih je posebno važan Potprojekat izgradnje centralnog spomen obilježja svim poginulim braniteljima opkoljenog Sarajeva, Urbanistički projekat Trg Oslobođenja-Alija Izetbegović, (Sl. nov. KS br. 28/08). Nakon provedenog konkursa gdje je izabrano najbolje rješenje oblikovanja trga, pristupilo se izradi Urbanističkog projekta koji je usvojen, i koji je kao relevantan u cijelosti unesen u Elaborat, gdje je prikazan površinom koju obuhvataju granice Urbanističkog projekta. Tokom 2020. godine su se odvijale intenzivne aktivnosti oko izrade novog Urbanističkog projekta koji sadrži i podzemnu garažu, međutim navedene aktivnosti su obustavljene donošenjem Odluke o proglašenju Historijskog urbanog krajolika Sarajeva nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (Sl. glasnik BiH br. 01/21). Imajući da je predmetni prostor danas konglomerat različitih spomeničkih sadržaja eventualno podizanje spomenika Kralju Tvrtku I bi zahtijevalo izmještanje ili bar rekonstrukciju sadašnjih spomeničkih sadržaja koji egzistiraju na predmetnom prostoru. To bi svakako zahtijevalo i širi konsenzus brojnih institucija koje su bile uključene u dosadašnje aktivnosti vezane za Trg Oslobođenja-Alija Izetbegović. Umjesto toga Vam sugerišemo da se na predmetnom lokalitetu načini fokus na južni dio trga, koji je omeđen sa sjevera ulicom Zelenih beretki, sa zapada Gimnazijskom ulicom, sa juga zgradom Dom Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i sa istoka zgradom Umjetničke galerije Bosne i Hercegovine. Prostor je u osovini u kojoj se nalazi glavnina Trga Oslobođenja-Alije Izetbegovića i Dom Oružanih snaga Bosne i Hercegovine. Pored arhitektonske i institucionalne vrijednosti Doma Oružanih snaga Bosne i Hercegovine bočno od predmetnog prostora se nalaze arhitektonski vrijedne institucije kulture predstavljene Umjetničkom galerijom Bosne i Hercegovine kao i obrazovanja, predstavljene cijelim nizom školskih objekata u Gimnazijskoj ulici. **Napomena:** Neophodan uslov za podizanje spomeničkog sadržaja je izmještanje parkinga koji egzistira na predmetnom prostoru.

Mali Park (k.č. 1601/1, K.O. Sarajevo IV): Prostori Velikog i Malog parka se naslanjaju na Titovu ulicu kao glavnu ulicu Grada Sarajeva. Veliki park je u određenoj mjeri već zauzet

Sarajevo, Branilaca Sarajeva 26; Pošt. pret 105;
Tel: Centrala + 387 33 258-275; + 387 33 258-285;
Tel: Direktor + 387 33 226-736;
Fax: + 387 33 209-543;
Tel: Finansije, Tel/Fax : + 387 33 207- 321
Web:<http://zpr.ks.gov.ba> e-mail:info@zpr.ks.gov.ba

spomeničkim sadržajem odnosno Spomen-obilježjem ubijenoj djeci opkoljenog Sarajeva 1992-1995. Obližnji Mali park osim što se nalazi uz glavnu Titovu ulicu nalazi se i u osovini zgrade Predsjedništva Bosne i Hercegovine, što je od izuzetnog značaja. **Napomena:** Neophodan uslov za podizanje spomeničkog sadržaja je izmještanje bisti pisaca koje su pozicionirane u koncentričnom polukrugu oko cvijetnjaka kao najisturenijeg prostora na predmetnom prostoru Malog parka. U tom smislu moguće je izvršiti rekompoziciju i distribuciju bisti pisaca na preostalom dijelu Malog i Velikog parka.

Park između zgrada Zemaljske vlade (k.č. 1608, K.O. Sarajevo IV): Park omeđen sa zapada ulicom Reisa Džemaludina Čauševića, sa juga ulicom Mis Irbina, sa istoka ulicom Musala i sa sjevera zgradom Predsjedništva Bosne i Hercegovine predstavlja na određeni način i geometrijsko središte na koje su orijentisane sve tri zgrade Zemaljske vlade izgrađene za vrijeme austrougarske uprave u Bosni i Hercegovini (Zgrada zemaljske Vlade I - Predsjedništvo BiH; Zgrada Zemaljske Vlade II – Zgrada Željeznica Bosne i Hercegovine; Zgrada Zemaljske Vlade III – Zgrada Kantona Sarajevo). Na navedeni park su pročeljima direktno orijentisane zgrada Predsjedništva Bosne i Hercegovine i zgrada Kantona Sarajevo dok je zgrada Željeznica Bosne i Hercegovine na park orijentisana svojim jugozapadnim uglom. Shodno navedenom park kao ambijent izuzetnih hortikulturnih vrijednosti ima vrlo vrijedan arhitektonski i institucionalni okvir. Izuzetno značajno je da predmetni prostor ne sadrži postojeće spomeničke sadržaje.

Svaka od ponuđenih lokacija ima svoje urbanističke specifičnosti i kvalitete, tako da je po odabiru jedne od lokacija za podizanje spomenika Kralju Tvrtku I neophodno raspisati konkurs za izbor idejnog skulptoralnog rješenja za unaprijed određenu lokaciju. Naglašavamo da je neophodno sagledati i spomenike Kralju Tvrtku I koji egzistiraju u drugim gradovima (prema našim saznanjima u Bosni i Hercegovini (Tuzla) i Crnoj Gori (Herceg Novi) kako bi se smanjio rizik mogućeg preklapanja rješenja i plagiranja.

Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo je stava da je inicijativa za podizanje predmetnog spomeničkog sadržaja Kralju Tvrtku I opravdana, te Vam stojimo na raspolaganju za sve dodatne informacije i neophodnu stručnu pomoć.

S poštovanjem,

Direktor
Faruk Muharemović, mr.dipl.ing.arh.

Dostavljeno:

1. Naslovu,
2. Arhiva.

Sarajevo, Branilaca Sarajeva 26; Pošt. pret 105;
Tel: Centrala + 387 33 258-275; + 387 33 258-285;
Tel: Direktor + 387 33 226-736;
Fax: + 387 33 209-543;
Tel: Finansije, Tel/Fax : + 387 33 207- 321
Web: <http://zpr.ks.gov.ba> e-mail: info@zpr.ks.gov.ba

08/19

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo - Grad Sarajevo
OPĆINA CENTAR SARAJEVO
Općinski načelnik
Služba za urbanizam i zaštitu okoliša

Broj: 07/A-19-1009/20
Datum, 11.03.2020.godine

Bosna i Hercegovina - Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo - GRAD SARAJEVO
GRADONAČELNIK

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
GRADSKA UPRAVA

11-03-2020		Broj predloga
08	19	1833

Ul. Hamdije Kreševljakovića 3
71 000 Sarajevo

PREDMET: Obavijest

Veza vaš broj: 08-19-1833/20 od 25.02.2020.godine

U vezi vašeg zahtjeva za provjeru dostupnosti buduće lokacije za postavljanje spomenika Kralju Tvrtku na lokalitetu u ulici Mis Irbina u Sarajevu, obavještavamo vas da je postupajući po predmetnom zahtjevu pribavljen izvještaj urbaniste od 11.03.2020.godine u kojem je konstatovano sljedeće:

- da je uvidom u dostavljeni zahtjev Gradske uprave utvrđeno da je u toku razmatranje inicijative za podizanje spomenika na lokalitetu parka ispred zgrade Predsjedništva (ulica Mis Irbina), odnosno lokaciji koja je Elaboratom o mogućim lokacijama za postavljanje spomenika, spomen-obilježja i spomen-ploča na području Grada Sarajeva, označena kao C13 - lokacija, predviđena za postavljanje spomeničkih sadržaja koji se odnose na događaje i ličnosti od najvećeg značaja za Bosnu i Hercegovinu;
- da je predmetno zemljište označeno kao k.č. 1608 K.O. Sarajevo IV (novi premjer);
- da je shodno članu 10. Odluke o spomenicima od značaja za Grad Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 49/19) izvršen uvid u važeću prostorno-plansku dokumentaciju i da je tom prilikom ustanovljeno da se navedeni lokalitet nalazi van obuhvata detaljnih prostorno-planskih dokumenata, kao i da lokacija definisana Elaboratom nije u koliziji sa usmjerenjima utvrđenim za dati prostorni okvir kroz Program razvoja gradskog jezgra Sarajeva.

IZRADA:

Elma Turčalo, dipl.pravnik, voditelj postupka
Melina Alibašić, dipl.ing.arh., urbanista

KONTROLA:

Šef Odsjeka za upravno rješavanje
Kana Rahmanović, dipl. pravnik

Šef Odsjeka za urbanizam i zaštitu okoliša
Anira Dedović, dipl. ing.arh.

DOSTAVITI:

1. Naslovu,
2. U spis,
3. Arhiva.

POMOĆNIK OPĆINSKOG
NAČELNIKA

Amela Landžo dipl.ing.arh.